

בס"ד. ש"פ האזינו, שבת שובה, ה'תשל"א

(הנחה בלתי מוגה)

שיר המעלות ממעמקים קראתיך הוי"ה.² ואיתא בזהר בשלח³ ר' חזקי פתח שיר המעלות ממעמקים קראתיך הוי"ה, שיר המעלות סתם, ולא פריש מאן אמרו, אלא שיר המעלות דזמינין כל בני עלמא למימר כו' (שזהו גם מה שתיקנו שכל ישראל אומרים מזמור זה בעשי"ת⁴), וממשיך, שאין זה מה שאמר דוד בכל לבי דרשתיך וגו'⁵, אלא ממעמקים קראתיך, מעומקא דכל עומקין, עמיקא דכולא עמיקא דבירא כו', סתימאה דכל סתימין כו' ואכליל כלא בהאי עמיקא עלאה. וצריך להבין⁶, מהו העילוי דשיר המעלות ממעמקים לגבי בכל לבי דרשתיך, ובפרט שבכל לבי דרשתיך שאמרו דוד הוא מדריגה נעלית בעבודה, ע"ד בכל לבכך⁷ בשני יצריך⁸, ואיך שייך לומר שענין זה הוא למטה משיר המעלות ממעמקים שאומרים כל בני עלמא. גם צריך להבין בענין אמירת מזמור זה בכל יום מעשי"ת, כידוע⁹ שהכוונה בזה היא להמשיך בחי' מעמקים בכל עשר הכחות, והיינו, שביום ראשון ממשיכים בחי' מעמקים בכח הא', וביום ב' בכח הב', וכן הלאה, עד שבעשרה ימים ממשיכים בחי' מעמקים בכל עשר הכחות, דלכאורה, מאחר שביום הראשון נמשך כבר בחי' מעמקים בכח הא', שבו כלולים שאר ט' הכחות, הרי העבודה בט' הימים שלאח"ז היתה צריכה לפעול ההמשכה מההעלם אל הגילוי בלבד, מכח הא' לשאר הכחות, ולמה צ"ל ההמשכה מבחי' מעמקים בכל יום מעשי"ת.

(ב) והענין הוא, דהנה, בחי' עומק הוא למעלה מסדר השתלשלות, ובחי' ממעמקים הוא עומק לפני מעומק¹⁰, והיינו, שלמעלה

(5) תהלים קיט, יו"ד.

(6) ראה גם רד"ה שיר המעלות ממעמקים תרד"ע (המשך תער"ב ח"א ע' שצח נח"ב ע' תקמז).

(7) ואתחנן ו, ה.

(8) בספרי ופרש"י עה"פ. ברכות נד, א.

(9) ראה פע"ח שם. ועוד. לקו"ת תצא לט, ב ואילך. ובכ"מ.

(10) ראה זח"ג ע, רע"א. וראה גם ד"ה הנ"ל תשמ"ח.

(1) מאמר זה הוא המשך למאמרים שלפניו (ראה הנסמן לעיל בד"ה כי המצוה הזאת דש"פ נצו"י תשל" — תו"מ חס"א ע' 217 הערה 1).

(2) תהלים קל, א.

(3) סג, סע"א ואילך. וראה גם ד"ה זה תשמ"ח (תו"מ סה"מ תשרי ע' קיט).

(4) פרי עץ חיים שער תפלות ר"ה פ"ז. מגן אברהם או"ח סנ"ד סק"ב בשם "כתבים". סידור אדה"ז במקומו. וראה גם לקו"ת רד"ה שיר המעלות (דרושים לר"ה סב, ב).

מסדר השתלשלות גופא הוא בחי' עומק. ובלשון הזהר, סתימאה דכל סתימין כו' עמיקא עלאה, שכל זה מוסיף בהפלאת העומק, שבעמיקא גופא הרי זה עמיקא עלאה, וסתימא דכל סתימין, שזוהי בחי' שלמעלה מסדר השתלשלות לגמרי. ובחי' זו צריך להמשיך בכל יו"ד הכחות. וזהו מ"ש ממעמקים קראתיך הוי', היינו, שצריך להמשיך בחי' ממעמקים בסדר ההשתלשלות, שזהו"ע ד' אותיות שם הוי', ועד שיומשך למטה מטה, שגם במקום שיש עוונות כו', הנה הוא יפדה את ישראל מכל עונותיו¹¹, שזהו כללות ענין התשובה, שע"ז נעשה סליחת העוונות.

והענין בזה, כמשנת"ל¹² בנוגע לר"ה (התחלת עשי"ת), שבו ממשיכים מפשיטות העצמות, ומשם נמשך עד למטה ממש. וכפי שנרמז במ"ש¹³ הוי' אלקי אתה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אומן, כי שמת מעיר לגל וגו', ואיתא בזהר¹⁴ שהוי' הוא בחי' חכמה, ואלקי הוא בחי' בינה שנקראת אלקים חיים [ומ"ש אלקי, הרי זה לפי שהכוונה היא על בחי' הבינה כפי שיש לה שייכות למדות, בחי' תבונה], ואתה הוא המשכת החכמה לחסד, וכמ"ש¹⁵ אתה כהן לעולם, ועד כפי שנמשך בגילוי במלכות, כסיום הכתוב, על דברתי מלכי צדק. ועז"א ארוממך וגו', שיש בזה שני פירושים, שלכאורה הם הפכים, אבל באמת תלויים הם זב"ז. דפירוש הא' הוא מל' רוממות, שהו"ע העלאה מלמטלמ"ע, ופירוש הב' הו"ע המשכה מלמעלמ"ט, שזהו הכ"ף פשוטה שבסיום תיבת ארוממך שמורה על ההמשכה עד למטה מטה¹⁶. וזהו גם מה שממשיך בכתוב אודה שמך וגו', שההמשכה היא עד לבחי' שמך, שם והארה בלבד, שהוא בשביל הזולת. ועד לעשית פלא, שגם בחי' פלא, שמופלא ומובדל ומופרש ומכוסה, ה"ז נמשך עד לבחי' עשי' (עשית), שהיא הדרגא הנמוכה ביותר. דהנה, בחי' פלא הוא למעלה מבחי' אלף, דקאי על החכמה שנקראת אלף, לפי שהיא מלמדת את הבינה, כמאמר¹⁷ אלף בית אלף בינה, אבל פלא הוא בחי' עתיק, פנימיות הכתר. ומ"מ, נמשכת בחכמה (אלף) בחי' עתיק (פלא). ואע"פ שגילוי עתיקא הוא בכינה¹⁸, הרי זה רק גילוי עתיקא, אבל אין הפירוש שבחי' עתיק עצמו

16) ראה פירוש המלות פק"ס. וראה המשך תער"ב פש"ה (ח"א ע' תרכא [ח"ג ע' תתמט] ואילך).

17) שבת קד, א.

18) ראה זח"ג קעח, ב. תו"א לך לך יא, סע"ב. לקר"ת דרושים לר"ה נו, א.

11) תהלים קל, ח.

12) ד"ה זה היום פ"ג ואילך; פ"ז (לעיל ע' 9 ואילך; ע' 12 ואילך).

13) ישע"י כה, א"ב.

14) ח"ג קצג, ב.

15) תהלים קי, ד.

נעשה בינה, דכיון שבינה הו"ע של גילוי והתרחבות, אי אפשר להיות נמשך בה בחי' תענוג שהוא עצמי כו', ואילו בחכמה נמשך בחי' התענוג באופן שהתענוג עצמו נעשה חכמה, וע"ד פנימיות אבא פנימיות עתיק¹⁹. וזהו החידוש בהממוצע דכתר (כפי שנמשך ע"י בחי' החכמה), שעל ידו נעשה קירוב וחיבור בין המאציל ונאצלים. דהנה, ידוע המבואר בכ"מ²⁰ שבענינים שהם באין ערוך זל"ז, וכמו משפיע ומקבל שהם באי"ע זל"ז, צ"ל ממוצע ביניהם. ולכן בכדי שיהי' התהוות עולמות בי"ע, צ"ל ממוצע, שהרי אין ערוך נברא לבורא, והממוצע הוא בחי' אצילות. אלא שהממוצע דאצילות הוא רק לפעול את עצם ההתהוות ומציאות המקבל, אבל גם לאח"ז הרי הם באין ערוך זל"ז, ונקראים עולמות בי"ע, עולם מלשון העלם והסתר²¹. אבל ישנה בחי' נעלית יותר בענין הממוצע, שעל ידו נעשה (לא רק עצם מציאות המקבל, אלא גם) קירוב ושייכות בין המשפיע והמקבל. וזהו הממוצע דכתר, שאף שעל ידו מתהווה יש הנאצל, הרי אין זה יש ממש, שלכן נקרא יש נאצל, מלשון אצלו וסמוך²², וכפי שיתבאר לקמן²³. ונוסף לכך שבחי' פלא (עתיק) נמשכת בבחי' אלף (חכמה), כנ"ל שהתענוג נעשה חכמה, ישנו גם הענין דעשית פלא, שבחי' פלא נמשך למטה מטה בבחי' העשי'. וזהו גם ענין התשובה, שעל ידה נמשך מבחי' שלמעלה מהשתלשלות עד למטה מטה, לפעול סליחת העוונות כו'.

(ג) **ויש** לבאר תחילה בנוגע לכללות ענין התשובה שעל ידה נעשה סליחת העוונות כו', והיינו, שאע"פ שלפני התשובה הי' האדם החוטא בתכלית השפלות כו', הנה ע"י התשובה נעשה אהוב ונחמד קרוב וידיד, ועד שגדלה מעלתו ממעלת צדיק גמור (כמ"ש הרמב"ם²⁴), דלכאורה אינו מובן²⁵, הרי ענין זה הוא כמו ניחום ושינוי למעלה ח"ו, והרי כתיב²⁶ וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם, והיינו, שענין הניחום והשינוי שייך רק בבחי' אדם, אבל לא למעלה מבחי' אדם, שעז"נ כי לא אדם הוא להנחם.

ובהקדים שכללות ההפרש בין בחי' אדם שבו שייך ענין הניחום והשינוי, לבחי' כי לא אדם הוא להנחם, הוא ההפרש בין

(23) ס"ד.

(24) ה' תשובה פ"ז ה"ד"ו.

(25) בהבא לקמן — ראה המשך תער"ב פקצ"ג (ח"א ע' שצג [ח"ב ע' תקמ ואילך]).

(26) שמואל"א טו, כט.

(19) ראה רמ"ז לזח"ג רעו, ב. לקו"ת

נצבים מט, ד. וש"נ.

(20) סידור עם דא"ח רמד [שנוז], ג ואילך.

(21) לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ.

(22) פרדס שער טז (שער אבי"ע) פ"א.

שכל ומדות (ציור אדם) לרצון. דהנה, בשכל שייך ענין השינויים, דכיון שענין השכל הו"ע התפשטות והתרחבות באופן של רייכקייט כו', הנה בכל דבר ישנם ריבוי פרטים, ואדרבה, ככל שהשכל הוא גדול יותר, יש בו יותר פרטים ורייכקייט גדולה יותר. וכן הוא גם בתורה, שמצד שכל התורה אפשר שיהיו סברות שונות (ואדרבה, מעלת התורה היא שלא ניתנה חתוכה²⁷), ואלו ואלו דברי אלקים חיים²⁸, כי בכל הבחי' שבשכל יש מקום לריבוי, ועד שבביניה יש מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא²⁸, שנמשכים ממ"ט השערים דבינה (כמבואר בענין ספה"ע²⁹), ולאותו תלמיד אחד נגלו מ"ח פנים (כמבואר בחדא"ג מהרש"א)³⁰, שכל זה הוא מצד ענין הבינה שנותנת מקום לשינויים כו'. וכן גם במדות, דלפי שכלו יהולל איש³¹, שלפי אופן השכל משתנים המדות, והיינו, שיש נתינת מקום למדה זו וגם למדה הפכית כו', שזוהו"ע של התחלקות ושינויים. וענין זה הוא לא רק במדות שע"פ השכל, אלא גם במדות שלמעלה מהשכל, מדות שברצון, שגם הם יכולים להתהפך, והיינו, שאף שנקראים טורי חשוכא³², להיותם למעלה מבחי' שכל וטעם (כי שכל הו"ע של אור, והמדות שלמעלה מהשכל הם חושך), הרי ידוע שזהו רק שהם למעלה מטעם גלוי, אבל יש טעם כמוס לרצון [וכידוע בענין הרצון, שמה שאומרים שאין טעם לרצון³³, אין הכוונה שאין טעם לרצון כלל, אלא שאין טעם גלוי לרצון, אבל טעם כמוס ישנו], וכיון שיש טעם כמוס, לכן יכול להתהפך כו'. אמנם, זהו רק בבחי' חיצונית הרצון, אבל בפנימיות הרצון, אין טעם לרצון כלל, גם לא טעם כמוס. והוא בחי' רצון עצמי שאינו בא מצד איזה טעם, כי אם מצד העצם כו'. ובחי' ומדריגה זו היא בחי' כי לא אדם, שלא ינחם ולא ישתנה כלל. ומבחי' זו הוא שורש מלכות בית דוד, שעז"ז וגם נצח ישראל גו' לא ינחם גו', והיינו, שמלכות בית דוד היא מבחי' פנימיות ועצמות א"ס שאין בזה שום השתנות כלל, ולכן דוד מלך ישראל חי וקיים³⁴, וכתיב³⁵ ודוד עבדי נשיא להם לעולם, לפי שנמשח בקרן, שהו"ע המשכה עצמית, ולכן נתקיימה מלכותו³⁶ [וכיון שהנשיא הוא הכל³⁷ (והכל הוא הנשיא), הרי זה שייך גם לכאו"א

(27) עירובין יג, ב. וש"נ.

(28) ירושלמי סנהדרין פ"ד ה"ב. ועוד.

(29) ראה אוה"ת יתרו ע' תתצא. סה"מ בהגהה.

(30) ר"ה כה, א.

(31) עירובין שם.

(32) משלי יב, ח.

(33) ראה תר"א מקץ לה, ד. משפטים עו,

סע"א.

(33) ראה יונת אלם פ"ב. של"ה ד, ב

בהגהה.

(34) ר"ה כה, א.

(35) יחזקאל לז, כה.

(36) מגילה יד, א. וש"נ.

(37) פרש"י חוקת כא, כא.

מישראל, ומצד בחי' זו אי אפשר להחליפם ח"ו³⁸, כשם שאי אפשר להחליפו כו'ן. ומבחי' זו נמשך גם ענין התורה כפי שהיא למעלה משינויים, כמארז"ל³⁹ על הפסוק והוי' עמו⁴⁰, שהלכה כמותו בכל מקום, וזהו גם כללות הענין שהתורה הזאת לא תהי' מוחלפת⁴¹, וכהלשון בתניא⁴² שהתורה היא נצחית. וכל זה נמשך מבחי' כי לא אדם, שזהו בחי' פנימיות הכתר.

וזהו גם שרש ענין התשובה, שנמשכת מבחי' כי לא אדם הוא. דהנה, בחי' אדם, אי אפשר שיומשך למטה ביותר, ורק בחי' כי לא אדם, להיותו למעלה מהגבלות, ה"ה נמשך עד למטה מטה, והיינו, לא רק באצילות שעז"נ⁴³ לא יגורך רע, אלא גם למקום של אפשריות המציאות⁴⁴, ועד למציאות בפועל, ועד שנמשך למקום של רע בפועל, ולא רק באונס ובשוגג, אלא גם במזיד, שגם שם נמשך בחי' כי לא אדם הוא, ועי"ז זדונות נעשים לו כזכיות⁴⁵. וע"ד המבואר באגה"ק⁴⁶ בענין פרה אדומה שחטאת קרי' רחמנא⁴⁷, שהיא למעלה מקרבן חטאת, כי חטאת מכפרת רק על שוגג, משא"כ פרה אדומה שנעשית בחוץ, מכפרת גם על הזדונות שהן מגקה"ט, והיינו, לפי ששרשה מבחי' פנימיות הכתר, לכן נמשכת עד למטה מטה.

אמנם סליחת העוונות שנמשכת ע"י התשובה, אינה ענין של ניחום, אלא שע"י התשובה מגיעים בבחי' התענוג העצמי שלמעלה מהרצון דמצוות. והענין בזה, דהנה, מבואר בדרוש יו"ט של ר"ה תרס"ו⁴⁸ בנוגע לרצון ותענוג, ששניהם כחות עצמיים, שלכן אינם סיבה זל"ז, אלא יכול להיות תענוג בלי רצון, וכמו מ"ש⁴⁹ רק באבותיך חשק הוי', שזהו העונג בנש"י מצד עצמם, מלבד קיום התומ"צ שנתחדש במ"ת, שתומ"צ הם ענין הרצון, ואילו קודם מ"ת הי' ענין התענוג בלא רצון, וזהו ג"כ מ"ש⁵⁰ יבחר לנו את נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה, שזהו מצד התענוג עצמי. וכמו"כ יכול להיות רצון בלי תענוג, שזהו"ע החוקים,

44) ראה סה"מ תרס"ב ע' שנו. תרצ"א ע' רפה. וש"נ.

45) יומא פו, ב.

46) סכ"ח.

47) חולין יא, סע"א. ועוד.

48) ע' סג [פן] ואילך.

49) עקב יו"ד, טו.

50) תהלים מז, ה.

38) ראה רות רבה פתיחתא ג.

39) סנהדרין צג, ב.

40) שמואל"א טז, יח.

41) עיקר הט' מי"ג העיקרים (פירוש המשניות להרמב"ם סנהדרין פ' חלק).

42) רפי"ז.

43) תהלים ה, ה. לקו"ת במדבר ג, סע"ג.

וש"נ.

שאינן בהם טעם, שהו"ע התענוג השייך לשכל שישנו במצוות דעדות ומשפטים. אמנם, אף ששניהם הם עצמיים, הרי התענוג הוא בפנימיות יותר מרצון, כי ענין הרצון הוא בחי' מרוצת העצמות, שהוא בחי' ההמשכה וההתגלות כו', ואילו העונג הוא העצמי שאינו בא בבחי' המשכה והתגלות כו', ולכן הרצון הוא חיצוני, והעונג הוא פנימי. וזהו ענין התשובה, שעל ידה מגיעים בבחי' העונג העצמי, ששם אין תפיסת מקום להרצון דמצוות, שזהו כפי שהעצמות בא בבחי' רצון, ואילו ע"י התשובה מגיעים לבחי' התענוג שלמעלה מהרצון. ונמצא, שאין זה באופן שהרצון משתנה ומתחלף ח"ו, אלא שלגבי התענוג העצמי אין הרצון תופס מקום. אמנם, כאשר נמשך העונג העצמי, אזי נמשך ממילא גם הרצון מחדש. וזהו שענין התשובה הוא באופן שנוסף על המחילה וסליחה וכפרה שנעשית מצד המשכת התענוג (שלכן נעשה אהוב ונחמד וידיד כו'²⁴), נעשה גם מילוי והשלמת אור התומ"צ שהחסיר ע"י החטא, כיון שע"י המשכת העונג העצמי נמשך גם הרצון מחדש. אך המשכת העונג העצמי הוא ע"י התשובה דוקא, לפי שאין זה כענין דכחשכה כאורה⁵¹ (שהרי מדובר כאן אודות בחי' פנימיות המקיף)⁵², ולכן יש צורך בענין התשובה, ועי"ז דוקא ממשיכים מבחי' תענוג העצמי, ובאופן שנמשך גם הרצון מחדש.

ד) אך עדיין צריך להבין, איך יש בכח נש"י לפעול המשכת בחי' עונג העצמי. והביאור בזה, שזהו לפי שנש"י מושרשים בעצמות א"ס, והיינו, שגם כפי שהנשמה נעשית בחי' נברא, וגם כפי שמתלבשת בגוף, ה"ה שייכת לעצמות א"ס. וענין זה הוא בדוגמת הממוצע דכתר⁵³, שנת"ל⁵⁴ שענין הממוצע בזה הוא לא רק שעל ידו מתהווה מציאות המקבל, אלא עוד זאת, שעל ידו נעשה גם הקישור והחיבור של אצילות עם המאציל. והיינו, דעם היות שיותר משאין ערוך עשי' לגבי אצילות אין ערוך אצילות לגבי א"ס, ועד שהתהוות אצילות היא ע"י צמצום שהוא סילוק והעלם האור יותר מענין הפרסא, מ"מ, יש יתרון מעלה בצמצום על הפרסא, שבפרסא מאיר רק אור של תולדה, ואילו בצמצום חוזר ומאיר האור, והיינו, שהקו שנמשך ע"י הצמצום יש בו כל הענינים שלפני הצמצום, ועד גם ענין העצם. ומזה מובן, שבחי' החכמה שהיא

51) שם קלט, יב. ראה המשך תער"ב פקצ"ד (ח"א ע')

52) ראה סה"מ תרנ"א ע' פד. תרס"ח ע' שצד [ח"ב ע' תקמב] ואילך.

54) ד"ה זה היום פ"ד (לעיל ע' 11).

51) שם קלט, יב. ראה סה"מ תרנ"א ע' פד. תרס"ח ע'

52) ראה סה"מ תרנ"א ע' פד. תרס"ח ע' שצד [ח"ב ע' תקמב] ואילך.

54) ד"ה זה היום פ"ד (לעיל ע' 11).
נו. ע' צז. המשך תער"ב פקצ"ו (ח"א ע' רמג [שכט]).

אדמה לעליון לגבי הקו⁵⁵, ה"ה אדמה לעליון לגבי כל הענינים הנמצאים בהקו כו'. ובדוגמת זה הוא גם בנש"י⁵⁶, שגם כמו שיצאו ונפרדו מהכלים דאצילות⁵⁷, וגם כמו שנמשכו לדרגת בראתה יצרתה נפחתה, ועד למטה לעוה"ז התחתון, הנה ואתה משמרה בקרבי⁵⁸, ששמירה זו היא מבחי' העצמות כו"⁵⁹. וזוהי מעלת נשמות על המלאכים, שבמלאכים מצינו שכאשר הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם, שזוהו גילוי נעלה יותר, אזי נתבטלו ממציאותרם⁶⁰, משא"כ נש"י, הנה גם כמו שנמצאים למטה, ביכלתם לקבל את הגילויים הכי נעלים שנמשכים ע"י קיום התומו"צ [וכמו בעלי' לתורה, שע"י נעשית עלי' בכל מדריגות הנשמה תחתיים⁶¹ שניים ושלישים כו', עד לבחי' היחידה]⁶², ואינם מתבטלים ממציאותרם, וכל זה הוא מפני שהנשמות יש להם חיבור ושייכות לאו"ס ב"ה. ולכן יש בכחם לפעול המשכת בחי' עונג העצמי כו'.

(ה) **וזהו** גם ענין שיר המעלות ממעמקים שאומרים בכל עשי"ת, שעליהם נאמר⁶³ דרשו הוי' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב, שזוהי העבודה בבחי' עומק ופנימיות הנפש, שמגעת בבחי' פנימיות הכתר, עמיקא דכולא ועמיקא דבירא, ומשם נמשך עד למטה מטה, עד שזדונות נעשים לו כזכיות. וזהו מ"ש שיר המעלות סתם, ולא פירש מאן אמרו, אלא שיר המעלות דזמינין כל בני עלמא למימר כו', שזוהו למעלה מהענין דבכל לבי דרשתיך שאמר דוד, שהו"ע עבודת המוח והלב (ע"ד בכל לבבך כנ"ל), ואילו הענין דמעמקים הוא מצד עצמות הנשמה כו', שזוהו אצל כל בני" (כל בני עלמא) בשוה. ואומרים זה בכל יום מעשי"ת, כיון שהעבודה היא לא רק להמשיך מכח א' להשני, אלא שבכל כח ממשיכים מבחי' העומק, והיינו, שלגבי בחי' ממעמקים שלמעלה מכל סדר השתלשלות לגמרי, שזוהו אמיתית בחי' כי לא אדם הוא, לא שייך ענין של קדימה ואיחור, והעבודה היא להמשיך מהעצם אל הכלים להכח השייך ליום זה⁶⁴. וע"י העבודה דמעמקים קראתיך בכל עשי"ת נמשכים

-
59) ראה המשך תרס"ו ע' קסג [רטז]. ע'	59) ראה סה"מ תרס"ב ע' שסב.
קצ [רנג].	60) יומא כא, ב. סנהדרין לח, ב. וראה
56) ראה המשך תער"ב פקצ"ה (ח"א ע'	לקו"ת דרושים לר"ה ס, ב. ובכ"מ.
שצו [ח"ב ע' תקמד]).	61) לשון הכתוב — נח ו, טז.
57) תניא אגה"ק ס"כ (קל, א). וראה	62) לקו"ד ח"א כה, ב [ע' נג] ואילך.
המשך תער"ב פש"ע (ח"ב ע' תשסא [ח"ג ע'	וראה תו"מ סה"מ תשרי ע' רנא.
איכט]).	63) ישעי' נה, ו. וראה ר"ה יח, א. וש"נ.
58) נוסח ברכת "אלקי נשמה".	64) חסר קצת (המור"ל).

כל הענינים למטה, ועד לקיום היעוד כי שמת מעיר לגל, שזהו"ע העברת ממשלת זרון מן הארץ, ומחורבנה של צור נתמלאה ירושלים⁶⁵, החל מהגאולה הפרטית של כאו"א מישראל (כמבואר באגה"ק⁶⁶), כולל גם שיומשך לו בני חיי ומזוני רויחי בטוב הנראה והנגלה, ומזה באים לגאולה הכללית, בביאת משיח צדקנו, ורוד עבדי נשיא להם לעולם, בקרוב ממש.

---

66 סימן ד.

---

65 ראה מגילה ו, סע"א ובפרש"י. פרש"י

תולדות כה, כג.